جذب ۲۸ هزار نفر در عین کمبود ۳۰۰ هزار معلم؛ نسخه بی‌اثر صحرایی؛

سرگیجه‌های آموزشی دانش‌آموز، معلم و وزیر!

سعیده علیپور

دو هفته پس از شروع مهر، می‌توان گفت که سال تحصیلی بسیاری از دانش‌آموزان هنوز شروع نشده است. چرا؟ چون معلمی برای حضور در کلاس درس وجود ندارد. البته مدیران برای جلوگیری از توبیخ از سوی مدیران بالادستی در ادارات آموزش و پرورش مناطق و نواحی خود، در برنامه‌های درسی، نام معلمانی را گنجانده‌اند که در کلاس درس حاضر نمی‌شوند.

در این میان گاهی معاونین و دیگر کادر مدرسه جای خالی این اسامی را پر می‌کنند و گاهی هم کلاس در امان خدا رها می‌شود یا دانش‌آموزانِ چند کلاس با هم ادغام می‌شوند. این معضل به قدری غیرقابل کتمان بوده که حتی خود وزیر آموزش و پرورش هم در آستانه شروع مهرماه، به آن اعتراف و به کمبود ۲۰۰ هزار معلم اشاره کرده؛ عددی که عضو کمیسیون آموزش مجلس آن را ۳۰۰ هزار معلم دانسته است.

هر چند این کمبود معلم در مدارس کشور موضوع جدیدی نیست اما به تعبیری می‌توان این شکل غریبِ قحطی معلم را، زخمی دانست که در سال تحصیلی جاری، دهان باز کرده است. زخمی که ناشی از سوءمدیریت، کم گذاشتن از سر و ته بودجه آموزش و پرورش، عدم توجه به حق و حقوق معلمان، برخورد با فعالان صنفی، تعدیل نیرو، کاهش استخدام و از سوی دیگر گزینش و رد صلاحیت‌های گسترده در آزمون استخدامی معلمی، ایدئولوژی‌محوری به جای آموزش‌محوری و ده‌ها مورد دیگر بوده و حال و روز آموزش و پرورش را به وضعیت نگران کننده کنونی انداخته است.

در این میان تنها راهکار وزیر در این سیل ویرانگر، جذب افرادی است که در آزمون استخدامی امسال معلمان و پس از گذر از سد سخت گزینش‌های عجیب و غریب آموزش و پرورش، همین هفته پیش بالاخره خبر قبولی‌شان را شنیده‌اند. عددی حدود ۲۸ هزار نفر؛ یعنی حدود یک دوازدهم کمبودهای اعلام شده! افرادی که احتمالا از شوک قبولی درنیامده، باید بدون حتی یک روز آموزش تخصصی معلمی به کلاس‌های درس گسیل شوند. موضوعی که بر خلاف همه پروتکل‌های آموزشی است و نه برای معلمان استخدامی بی‌تجربه خوشایند است و نه احتمالا برای دانش‌آموزان. فرایندی که هر چند برخی از کلاس‌های درس را معلم‌دار می‌کند؛ اما از افت تحصیلی دانش‌آموزان و ضعیف‌تر شدن هر چه بیشتر نظام آموزشی کشور جلوگیری نخواهد کرد.

> **سالهاست که بسیاری از کارشناسان آموزش و پرورش اعلام کرده‌اند که این مجموعه با شروع دهه ۱۴۰۰ با کمبود شدید نیروی انسانی مواجه خواهد شد. با این حال دولت‌های مختلف به کمک مجلس، از دو دهه قبل به جای سیاست‌گذاری برای حل چالش در انتظار این روزها، از سر و ته بودجه آموزش و پرورش زدند و به جای استخدام معلمان، بدنه‌های وزارتخانه را قطورتر از قبل کرده و وضعیت استخدامی معلمان را به حالت‌های حق‌التدریسی در آوردند**

کمبود معلم؛ معضل قابل پیش‌بینی

سالهاست که بسیاری از کارشناسان آموزش و پرورش اعلام کرده‌اند که این مجموعه با شروع دهه ۱۴۰۰ با کمبود شدید نیروی انسانی مواجه خواهد شد. پیش‌بینی این کمبود هم اصلا نیاز به تخصص در علوم خوفیه ندارد و با یک محاسبه سرانگشتی می‌توان به آن رسید.

در انتهای دهه ۶۰ و ابتدای دهه ۷۰ جمعیت وارد شده به مدارس کشور رشد انفجاری پیدا کرد. همین موضوع سبب شد تا آموزش و پرورش دست به استخدام‌های گسترده‌ای بزند. پس از گذشت ۲۵ تا ۳۰ سال این خیل معلمان استخدام شده به سن بازنشستگی رسیده و طبعا با حقوق کم معلمی ترجیح دادند که از خدمت شریف آموزگاری بازنشسته شوند. این در حالی بود که دولت‌های مختلف به کمک مجلس از دو دهه قبل به جای سیاست‌گذاری برای حل چالش در انتظار در این روزها، از سر و ته بودجه آموزش و پرورش زدند و به جای استخدام معلمان، بدنه‌های وزارتخانه را قطورتر از قبل کردند و وضعیت استخدامی معلمان را به حالت‌های حق‌التدریسی در آوردند.

مسکن‌های آموزش و پرورش برای حل مشکل

در این میان آنچه بیشتر از برنامه‌ریزی برای این مشکل در سرفصل برنامه‌ها بود تغییرات کتب درسی در راستای ایدئولوژیک کردن هر چه بیشتر بود. حتی انتقال طلاب از حوزه علمیه هم برای رفع کمبود معلم در دستور کار قرار گرفت. این در حالی بود که این راهکار هر چند برای دروس دینی می‌توانست راهگشا باشد، اما برای دروس دیگر چندان اجرایی محسوب نمی‌شد.

اما پولتیک‌های این وزارتخانه برای فایق آمدن بر مشکلاتش تنها به این موضوع ختم نشد. وزرای مختلف به جای برنامه‌ریزی برای جذب نیروی جایگزین از طریق دانشگاه فرهنگیان یا روش‌های دیگر مثل همین آزمون‌های استخدامی، برای نگه داشتن نیروهای بازنشسته اقدام کردند و برای ماندن معلمانی که به سن بازنشستگی رسیده بودند، هر از چندی از جانب وزرای مختلف در باغ سبز به سوی طرح رتبه‌بندی نشان داده می‌شد. به نحوی که به این معلمانِ در آستانه بازنشستگی این طور القا می‌شد که در صورت ادامه خدمت و به محض اجرای این طرح، با حقوقی معادل ۸۰ درصد یک استاد دانشگاه بازنشسته خواهند شد. عددی اغواکننده‌ای که بسیاری از فرهنگیانی که سال‌ها با رقم‌های کوچک زندگی گذرانده بودند را وسوسه کرد تا باز هم در این مسیر سخت دوام بیاورند.

اما با تصویب این طرح در سال ۱۳۹۹ و مزایای حداقلی که برای معلمان در نظر گرفته شده، تتمه امید برای افزایش حقوق به نحوی که زخمی از مشکلات زندگی کم شود هم از میان رفت. یک سال زمان برای اجرا و دو سال وضعیت نیمه تعطیل مدارس به دلیل کرونا هم فرصتی شد تا چند وزیر آموزش و پرورش از گیر سیلی که به زودی دامن وزارتخانه‌شان را می‌گرفت جاخالی دهند. اما به نظر می‌رسد نوبت که به صحرایی، وزیر کنونی آموزش و پرورش رسیده است، دیگر راه برای فرار نیست و او باید رو در روی این مشکلات چاره‌ای بیندیشد.

و اما راهکار وزیر

در حالی که در آستانه سال تحصیلی جدید اعلام شد امسال بیش از ۲۳هزار کلاس معلم ندارد، خبر رسید که مدیران ۲۰ هزار مدرسه در کشور تغییر کرده‌اند. هر چند دلیل موجهی برای این تغییرات گفته نشده است اما برخی از منابع غیررسمی موضع گیری‌های مدیران در حوادث سال گذشته کشور را منجر به این تغییرات اعلام کردند. در این میان البته برخی معتقدند که برخی از این مدیران هم از جمله نیروهای بازنشسته‌ای بودند که به امید طرح رتبه‌بندی در پست‌های مدیریتی مدارس ابقا شده و با ناامیدی کامل از طرح رتبه‌بندی ترجیح به بازنشستگی دادند.

اما برخی هم به نحوه مدیریت وزیر خرده گرفتند و بر او تاختند که به جای حل بحران اصلی خود را مشغول فرعیات کرده است. شماری از فعالان شبکه‌های اجتماعی با یادآوری اولین دیدار رسمی محمد مراد صحرایی پس از رأی اعتماد مجلس، با احمد علم الهدی امام جمعه‌ی خراسانِ رضوی، این سوال را مطرح کردند که این دیدار او منجر به چه دستاوری برای حل بحران فعلی آموزش و پرورش کشور شده است؟ آنها با یادآوری این دیدار به این نکته اشاره کردند که آموزش و پرورش سالهاست که به جای پرداختن به موضوع آموزش و افزایش کیفیت سواد دانش‌آموزان در بند راضی کردن جامعه ایمانی است که این روزها با قدرت گرفتن هر چه بیشترشان، حضورشان در شئون زندگی شهروندان شدیدتر از همیشه شده است.

> **دو هفته پس از شروع مهر، می‌توان گفت که سال تحصیلی بسیاری از دانش‌آموزان هنوز شروع نشده است. چرا؟ چون معلمی برای حضور در کلاس درس وجود ندارد و وزیر مربوطه در آستانه سال تحصیلی به این صرافت افتاده که آموزش و پرورش با کمبود ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار معلم مواجه است**

افزایش سخت‌گیری‌ها برای استخدام

استخدام در آموزش و پرورش سالهاست که از دو طریق دانشگاه فرهنگیان یا آزمون استخدامی معلمان انجام می‌شود. در حالی گفته می‌شود سالانه حدود ۲۰ هزار نفر از دانشگاه فرهنگیان جذب آموزش و پرورش می‌شوند، که معمولا هر ساله حدود دو برابر این افراد هم از طریق آزمون استخدامی به این مجموعه ورود می‌کنند.

آزمون امسال مرداد ماه با شرکت حدود ۵۰۰ هزار نفر برگزار شد. یک سوم این افراد در آزمون پذیرفته و به گیت بعدی تایید صلاحیت که همان مرحله پرحاشیه گزینش است فرستاده شدند. این مرحله چنان به طول انجامید که پس از حذف شمار قابل توجهی از متقاضیان، اسامی نهایی ۲۸ هزار نفر را در آستانه سال تحصیلی اعلام کرد.

شمار بسیاری از نحوه گزینش‌ها شکایت داشته و آن را ناعادلانه دانستند و معتقد بودند کاملا بدون دلیل حذف شده‌اند. هر چند بسیاری موضوعات ایدئولوژیکی که هر ساله در بحث گزینش‌های استخدامی پررنگ‌تر می‌شود را دلیل این رد صلاحیت فله‌ای قبول‌شدگان آزمون کتبی استخدام معلمان می‌دانند، اما برخی هم معتقدند، آموزش و پرورش امکان استخدام معلمان بیشتر را ندارد، چون پولی برای پرداختن به آنها ندارد.

در حالی که همین حالا هم این وزارتخانه برای تامین منابع لازم برای پرداخت حقوق معلمان هر ماهه با مشکلات فراوان روبروست، اضافه شدن حقوق بگیران بیشتر به معنای افزایش شمار ناراضیان از این مجموعه خواهد بود. مجموعه‌ای که چند سالی است به صورت جدی در گیر اعتراضات صنفی معلمان است و تنها راهکارش هم برای کاهش این اعتراضات اخراج و تعدیل نیروهای معترضی است و برخی از آنها به واسطه این اعتراضات در زندان به سر می‌برند.

رئیسی در آیین افتتاح رسمی بیمارستان کودکان حکیم:

بیش از ۹۵ درصد داروهای موردنیاز در داخل تولید می‌شود

رئیس جمهور گفت: امروز علاوه بر حوزه نرم‌افزاری و تربیت نیروی انسانی، در حوزه سخت‌افزاری در تولید لوازم و تجهیزات پیشرفته پزشکی مورد نیاز کشور گام‌های بلندی برداشته شده و در حوزه تولید دارو نیز بیش از ۹۵ درصد داروهای مورد نیاز کشور در داخل تولید شده و ایران در زمینه صادرات داروی با کیفیت نیز حضور پررنگی دارد.

به گزارش ایسنا، سیدابراهیم رئیسی بعد از ظهر پنجشنبه در آیین گشایش رسمی بیمارستان خیرساز تخصصی و فوق تخصصی کودکان حکیم، ساخت این بیمارستان در منطقه یافت‌آباد تهران را مهم توصیف و از مردم این منطقه به عنوان مردمانی پرتلاش و سخت‌کوش یاد کرد.

وی همکاری خیرین با دولت در ساخت بیمارستان حکیم را از دیگر نکات برجسته این پروژه بزرگ بیمارستانی دانست و گفت: باید به مردم در عرصه‌های مختلف میدان داد؛ کارهای بزرگی توسط مردم انجام شده، می‌شود و خواهد شد و قطعا همکاری خیرین، مردم و فعالین حوزه سلامت در ساخت این بیمارستان مورد تقدیر و تشکر است.

رئیسی در تشریح اهمیت همکاری خیرین و دولت اظهار کرد: حضور خیرین در کنار دولت به معنای حضور کارفرما در کنار پیمانکار نیست، بلکه ما این امر را یک مشارکت راهبردی می‌دانیم.

وی با اشاره به اهمیت غذای جسم و روان انسان، با بیان اینکه اگر سلامت تغذیه تامین شود، نوبت و نیاز به درمان نمی‌رسد، افزود: در دولت مردمی موضوع تامین سلامت و امنیت غذایی جامعه همواره به‌عنوان یک مسئله مهم مورد تاکید بوده و از جمله شورای عالی سلامت و امنیت غذایی که تا پیش از این دولت فعال نبود، در این دولت فعال شده است.

رئیسی در ادامه بهره‌مندی ۳۲ میلیون نفر از مردم از بیمه رایگان و همچنین افزایش ۱۵ هزار تخت بیمارستانی در دو سال گذشته را از موارد افتخارآفرین برای کشور برشمرد و گفت: در سفر به شهریار از بیمارستانی بازدید کردیم که ۳۰ سال در دست احداث بود و این موجب تاسف و شگفتی ما شد، ولی امروز این مرکز درمانی آماده بهره‌برداری است و طرح‌های نیمه‌تمام این چنینی توسط دولت در دست بهره‌برداری هستند.

رئیسی سلامت و آرامش کودکان و خانواده‌های آنها را بسیار مهم و ضامن سلامتی و نشاط جامعه قلمداد و با اشاره به اهمیت پیش‌بینی و پیشگیری در عرصه سلامت تصریح کرد: همراهی آموزش و پژوهش کنار درمان بیماران بسیار مهم بوده و اهمیت این امر از آن جهت است که باید مشکلات و بیماری‌های آینده نیز شناسایی و از آنها پیشگیری شود.

رئیس جمهور به ضرورت تلاش کادر درمان جهت آرامش و آسایش بیماران و خانواده‌های آنها اشاره کرد و گفت: هدف از بیمه سلامت این است که خانواده‌ها به غیر از بیماری خود و بستگان‌شان درد دیگری نداشته باشند و پزشکان و فعالین حوزه سلامت نیز می‌توانند در این مسیر سهیم و نقش‌آفرین باشند.

رئیس جمهور پیش از آغاز این مراسم در بازدید از بخش‌های مختلف این بیمارستان از تنی چند از کودکان بیمار بستری در این مرکز درمانی نیز عیادت کرد.

پیش از سخنان رئیس جمهور بهرام عین‌اللهی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توجه به حوزه سلامت در دولت سیزدهم را متفاوت از قبل توصیف و از افزایش ۷۵ درصدی همکاری دولت با خیرین حوزه سلامت در حوزه‌هایی چون پژوهش، بهداشت و درمان خبر داد.

از گوشه و کنار

در ۶۶ سالگی و در پی یک دوره بیماری؛
آتیلا پسیانی چشم از جهان فرو بست

آتیلا پسیانی هنرمند مطرح و بی‌بدیل سینما، تئاتر و تلویزیون ایران، پس از دوران سخت و طولانی بیماری از میان ما رفت و به آرامش بیکران پیوست. این هنرمند ارزشمند، دیروز جمعه ۱۴ مهر و در ۶۶ سالگی در فرانسه درگذشت. انجمن بازیگران خانه سینما اعلام کرد: با هماهنگی‌های انجام گرفته منتظر انتقال پیکر این هنرمند به ایران هستیم و متعاقبا زمان و مکان تشییع به اطلاع خواهد رسید.

■■■

رعایت حجاب برای عروسک‌ها هم اجباری می‌شود!

قانون حجاب و عفاف برای رعایت حجاب در اسباب‌بازی‌فروشی‌ها مقرراتی را پیش‌بینی کرده است. در این قانون آمده است: «تمام مغازه‌های اسباب‌بازی‌فروشی باید بر سر عروسک‌های پشت ویترین، روسری و چادر قرار دهند و لباس‌ها گشاد بر تن مجسمه‌ها و عروسک‌ها بپوشانند». بنابر گزارش دیده‌بان ایران؛ محسن برهانی، وکیل دادگستری و استاد ممنوع‌التدریس دانشگاه تهران در شبکه اجتماعی ایکس (توئیتر سابق) نوشت که اجرای این موضوع براساس ماده ۴۳ مصوبه حجاب و عفاف خواهد بود.

■■■

وضعیت آبی ۵ استان «قرمز» شد

سخنگوی صنعت آب گفت: استان‌های تهران، قزوین، سیستان‌وبلوچستان، هرمزگان و خراسان رضوی ۵ استانی هستند که در سال آبی اخیر بالای ۳۰ درصد کاهش بارش داشته‌اند و در وضعیت قرمز از لحاظ منابع آبی هستند. به گزارش تسنیم، فیروز قاسم‌زاده افزود: ۱۴ درصد کاهش بارش‌ها در سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ نسبت به سال‌های نرمال، درست بعد از دو سال بسیار کم‌آب و خشک، باعث شده به‌شدت رودخانه‌های ما کم‌آب شود. به گفته او استان خراسان رضوی با ۴۶ درصد کاهش بارندگی مواجه شده و این نصف شدن میزان بارندگی‌ها، در ادامه سال‌های خشک، موجب شد تا ورودی سدها در این استان نزدیک به صفر باشد و سد دوستی، به‌عنوان مهم‌ترین سد در این منطقه، هیچ ورودی در سال آبی گذشته نداشت.

■■■

تالاب هویزه در آتش سوخت

بر اساس تصاویر ماهواره‌ای، در آتش‌سوزی اخیر، تالاب هویزه عراق، ۱۷۰۰ هکتار از اراضی این تالاب در آتش سوخته است. به گزارش سایت دیده بان ایران؛ سخنگوی سازمان فضایی ایران در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: «سازمان فضایی ایران آتش‌سوزی در تالاب هویزه عراق را با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای بررسی کرده و این بررسی‌ها نشان می‌دهد که در ۴۰ روز اخیر، حدود ۱۷۰۰ هکتار از سطح این تالاب در آتش سوخته است. همچنین تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد که بخش‌هایی از تالاب همچنان مشتعل است.» آتش‌سوزی در قسمت عراقی هورالعظیم از بامداد روز ۳۰ شهریورماه آغاز شده است. کانون این آتش‌سوزی جنوب و جنوب‌غربی دریاچه «ام‌النعاج» در هورالهویزه عراق بود. فاصله کانون آتش‌سوزی با استان خوزستان ۱۰ کیلومتر و دلیل آتش‌سوزی نیز گرمای هوا، خشکی تالاب بوده و آتش‌سوزی کشاورزان و دامداران در بخش عراقی گزارش شده است.

■■■

آمار ۶۱ درصدی قبولی زنان در کنکور

در آزمون سراسری سال ۱۴۰۲ کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و چهار رشته دانشگاه آزاد اسلامی تعداد ۴۸۲ هزار و ۵۹۹ داوطلب قبول شده‌اند که از این تعداد ۱۸۹ هزار و ۸۴۰ نفر در رشته‌های تحصیلی با آزمون پذیرفته شده‌اند. به گزارش تسنیم، همچنین حدود ۶۱ درصد پذیرفته‌شدگان زن و حدود ۳۹ درصد مرد هستند.

■■■

مهاجرت پرستاران از تهران به شهرستان‌ها

رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران، از مهاجرت پرستاران از تهران به شهرستان‌ها به دلیل عدم همخوانی هزینه‌های زندگی و درآمد آن‌ها خبر داد. حسین قناعتی افزود: الان تمایل بیشتری وجود دارد که همکاران پرستار بروند نزدیک خانواده خودشان یا جایی که اجاره کمتر باشد و بشود زندگی کرد؛ بنابراین تأمین مالی این‌ها یکی از مسائلی است که حالا ما یک روشی را خودمان پیدا کردیم.